

6. Súlyos és felelősséggel teljes az a kijelentése, mely szerint a magyar pedagógiai irodalomban „ritkán hallunk őszinte szót”. Hogy fiatal tanártársunk *kivételes őszintesége* magában véve különösebb érdem-e, annak eldöntésére nem vállalkozom.

tb.

Eszperantó a középiskolában.

A legutóbb lezajlott eszperantó világtalálkozásokon mindinkább erőteljes hangon követelték az eszperantó nyelvnek az iskolába való bevezetését. Amíg eddig csak magánosok és túlfűtött lelkes harcosai követelték ennek a segédnyelvnek kötelező iskolai tanítását, addig a XXIX. varsói jubileumi eszperantó kongresszus ezt a kérdéskomplexumot teljesen magáévá tette, azt teljes erejéből szorgalmazta és érveit 9 pontba sűrítve adta ki:

1. A repülőgép, rádió s a hangosfilm korszakában a segédnyelv problémájának megoldása mindinkább előtérbe nyomul, mint azt Acartney Abbot az ausztráliai szenátusban szóváltette.

2. Ennek a problémának egyetlen gyakorlati megoldását az eszperantó nyelv nyújtja, amint azt már a Nemzetek Szövetsége 1922-ben is megállapította.

3. Ennek a nyelvnek irodalma és újságjai mindinkább növekszenek és fejlett technikai szókincse is. Közhasználatra teszik alkalmassá.

4. Az eszperantó a nemzetközi érintkezések alkalmával nyelvi egyenjogúságot ad minden nemzetnek.

5. Sok nemzetközi szervezetben (intézetek, kongresszusok, hivatalok, városok stb.), sőt a genfi Nemzetközi Munkaügyi Hivatal is az eszperantót mint segédnyelvet használja a nyugat-európai világnyelvek mellett.

6. Sok országban már elegendő számban vannak eszperantót tanítani tudó tanerők.

7. Olyan országokban, hol a tanerők száma csekély, a magyar származású Cseh András nyelvtanítói módszere kitűnő szolgálásokat tehet.

8. Sok iskolában a nyelvet már nem csak mint a rendkívüli tárgyat, hanem mint kötelező tantárgyat is tanítják.

9. Sok állam segíti és szubveniálja az eszperantó tanítást, mivel az nemzeti érdekeket szolgál.

A varsói világtalálkozás elhatározta, hogy a világ összes kormányaihoz fordul az eszperantónak az iskolába való kötelező bevezetése tárgyában. A kormányok tegyenek ígéretet arra, hogy az eszperantót bevezetetik, ha legalább 6 állam a bevezetés mellett dönt.

(Internacia Pedagogia Revuo.)

ga.

Csehszlovákia tanügyi statisztikája a felvidéki magyarságnak nem csupán jelen társadalmi megoszlását, hanem irányú jövőalakulásának lehetőségét is érzékelteti.

Lapunk legutóbbi számában¹⁾ kifejtettük azt, hogy napjaink cseh művelődéspolitikája mindjobban megérteli az ottrekedt magyar kultúra *elparlagiasodásának* tényét, ami sajátos helyzetükben pedig egyértelmű *a kultúrproletariátusnak, mint tömegjelenségnek a kitermelődésével*.

Fentebbi megállapításunkat a következő — 1937-es — számadatokkal is valószínűsítjük:²⁾

A csehszlovákiai magyar tanulói ifjúság *összlétszáma*: 140.270.

¹⁾ Csehszlovákia művelődéspolitikája s a magyarság, Nevelésügyi Szemle 1938. 1. sz.

²⁾ Statistická ročenka republiky cecoslovenské, 1937, Praha, Státní úrad statistický.